

Svetski dan dijabetesa 14. novembar 2016. godine pod sloganom „USMERI OČI KA DIJABETESU”

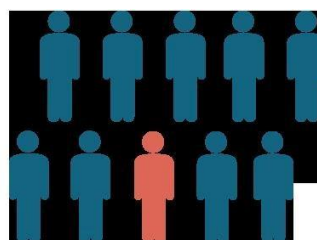
Svakih **6 sekundi** jedna osoba umre od dijabetesa (**5 miliona umrlih**)

1 od 11 odraslih osoba ima dijabetes (**415 miliona**)

Do 2040, **1 od 10** odraslih osoba (**642 miliona**) će imati dijabetes

1 od 7 živorođene dece je izloženo dijabetesu tokom trudnoće njihovih majki

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
Ул. Стари шор 47, 22000 Сремска Митровица

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Тел: 022/610-511

Тел/Факс: 022/636-509

Жиро рачун: 840-209667-75

Svetski dan dijabetesa 2016. godine obeležava se pod sloganom „Usmeri oči ka dijabetesu”. Ove godine kampanja je usmerena na promociju značaja skrininga dijabetesa i njegovih komplikacija.

Ključne poruke kampanje su:

1. Skrining tipa 2 dijabetesa može značajno promeniti tok bolesti i smanjiti rizik za nastanak komplikacija dijabetesa.

- Dijabetes je ogroman, rastući javnozdravstveni problem: 2015. godine u svetu je 415 miliona odraslih osoba imalo dijabetes, a očekuje se da će do 2040. godine svaka deseta odrasla osoba ili 642 miliona ljudi živeti sa dijabetesom.
- Jedna od dve odrasle osobe obolele od dijabetesa nema otkrivenu bolest.
- Veliki broj obolelih duži vremenski period živi sa tipom 2 dijabetesa, a da toga nije svesno. Zbog toga, komplikacije često mogu biti prisutne već u trenutku postavljanja dijagnoze dijabetesa.
- Usvajanjem zdravog stila života, do 2040. godine bi se mogao sprečiti ili odložiti nastanak tipa 2 dijabetesa u 70% slučajeva, tj. kod 160 miliona osoba.
- Sa porastom učestalosti nepravilne ishrane i fizičke neaktivnosti kod dece, tip 2 dijabetesa u detinjstvu ima potencijal da postane globalni javnozdravstveni problem, koji će dovesti do ozbiljnih posledica.
- 12% globalnih troškova u zdravstvu, odgovorno je za lečenje odraslih osoba sa dijabetesom.
- Broj ljudi sa dijabetesom u zemljama sa niskim i srednjim prihodom nastaviće da raste, predstavljajući na taj način pretnju za održivi razvoj.

2. Skrining komplikacija dijabetesa je esencijalna komponenta kontrole svih tipova dijabetesa.

- Jedna od dve osobe obolele od dijabetesa nema dijagnostikovanu bolest, što ih čini posebno sklonim komplikacijama, koje su značajan uzrok invaliditeta i prevremene smrti.
- Procenjuje se da će do 2040. godine više od 640 miliona ljudi živeti sa dijabetesom. Kasno otkrivanje tipa 2 dijabetesa je razlog što će mnogi od njih u trenutku otkrivanja bolesti imati najmanje jednu komplikaciju dijabetesa.
- U mnogim zemljama dijabetes je vodeći uzrok slepila, kardiovaskularnih bolesti, bubrežne slabosti i netraumatskih amputacija donjih ekstremiteta.
- Sve veći broj ljudi oboleva i živi sa tipom 1 dijabetesa. Skrining komplikacija je važan deo efikasnog menadžmenta svih tipova dijabetesa, kako bi se postigao što bolji ishod lečenja i kvalitet života obolelih.
- Od 415 miliona obolelih odraslih osoba širom sveta, više od trećine će dobiti neki oblik dijabetesne retinopatije koja može dovesti do oštećenja vida i slepila.
- Više od 93 miliona ili svaka treća odrasla osoba sa dijabetesom ima dijabetesnu retinopatiju.
- Menadžment dijabetesa i njegovih komplikacija počinje u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i treba da sadrži skrining dijabetesne retinopatije.
- Rano otkrivanje i pravovremeno lečenje dijabetesne retinopatije može sprečiti gubitak vida i smanjiti uticaj dijabetesa na pojedinca, njegov posao i društvo u celini.
- Adekvatna kontrola dijabetesa i skrining dijabetesne retinopatije može sprečiti oštećenja vida i slepilo.
- Globalni troškovi lečenja dijabetesa i njegovih komplikacija su 2015. godine procenjeni na 673 milijardi dolara.

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
Ул. Стари шор 47, 22000 Сремска Митровица

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Тел: 022/610-511

Тел/Факс: 022/636-509

Жиро рачун: 840-209667-75

DIJABETES U SRBIJI

U Srbiji je dijabetes peti vodeći uzrok umiranja i peti vodeći uzrok opterećenja bolestima. Prema podacima Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut”, u Srbiji približno 710.000 odraslih osoba ima dijabetes. Pri tome, 465.000 ili 8,1% odraslog stanovništva zna za svoju šećernu bolest i još 245.000 osoba nema postavljenu dijagnozu dijabetesa i ne leči se. Naime, zbog blagih simptoma, tip 2 dijabetesa koji čini preko 90% obolelih, može godinama proticati neopaženo. To je razlog zbog čega 36% obolelih u Evropskom regionu nije svesno svoje bolesti. Otkriva se slučajno, kada je bolest uznapredovala i komplikacije nastupile. Prema podacima Registra za dijabetes u Srbiji, gotovo 1/3 pacijenata već ima jednu ili više kasnih komplikacija u trenutku otkrivanja dijabetesa. Ove komplikacije značajno utiču na kvalitet života obolelih i glavni su uzrok privremene ili trajne nesposobnosti i prevremene smrti.

Zahvaljujući ovakvim posledicama, dijabetes je izuzetno skupa bolest i predstavlja veliki veliki ekonomski teret ne samo obolelim osobama i njihovim porodicama, već i zdravstvenom sistemu i društvu u celini. U Evropskom regionu dijabetes je odgovoran za gotovo 10% troškova u zdravstvu, uglavnom namenjenih lečenju komplikacija. Procenjuje se da su ovi tzv. direktni troškovi dijabetesa u Srbiji 2013. godine iznosili 490 EUR po pacijentu ili 230 miliona EUR godišnje.

Ipak, ohrabruje činjenica da se primenom preventivnih intervencija kod osoba sa visokim rizikom za tip 2 dijabetesa, ranim otkrivanjem dijabetesa i dobrom kontrolom bolesti, obolevanje i umiranje od dijabetesa može smanjiti. Veoma je važno redovno kontrolisati svoje zdravlje kod izabranog lekara, proceniti rizik za tip 2 dijabetesa i zameniti loše navike zdravim stilom života. Oboleli od dijabetesa treba redovno da mere nivo šećera u krvi i uzimaju propisanu terapiju, da slušaju savete lekara, budu fizički aktivni, prilagode svoje navike u ishrani i da prestanu da puše. Loša kontrola bolesti imaće za posledicu povećan rizik za nastanak komplikacija i rizik od prevremene smrti.

world diabetes day